

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Prestolni govor.

Presvetli cesar otvoril je slovesno minolo soboto državni zbor z naslednjim prestolnim govorom: Velečastita gospoda obeh zbornic državnega zbora!

Sladeč Mojemu klicu zbrali ste se v začetku nove dobe Vašega ustavnega delovanja okrog Mojega prestola.

Sporočujoč Vam pri vzprejemu Moj cesarski pozdrav in kličeč Vam dobro došli, nadejam se v zaupanju na Vsemogočnega, da bode Vaše delovanje — skozi vso sedaj otvoreno zasedanje — plodovito in vspešno razvijalo se v blaginjo Avstrije in njenih narodov.

V tem upanju me utrjujejo mnogi dokazi dinastične udanosti in patriotizma, katere so mi skazovali poslednja leta na Mojih potovanjih vsi avstrijski narodi.

S hvaležnim srcem spominjam se vseh teh izjav, ki kažejo moč avstrijske državne zavesti.

V novem zasedanju čaka Vas rešerje mnogih važnih nalog,

Bliža se koncu čas, za kateri se je bilo določilo v sporazumljenji z ogerskim državnim zborom,

rom, koliko je treba plačevati za pokritje skupnih državnih stroškov. Baviti se bode morali z novo pogodbo, kakor tudi z vprašanjem o carinske in trgovinske zvezi, katera se je bila z nova sklenila 1878. l. z Mojo vlado dežel ogerske krone.

Te za narodnogospodarske razmere obeh delov države tako važne zadeve bode dobro pretresli in rešili je v duhu pravice in zmernosti.

Da se po potrebi popolni brambena sistema države, predložil se bode Vam zakon o organizaciji narodnega opolčenja (črne vojske).

Ta naprava bode, ne da bi v miru prebivalstvu kake žrtve nalagala, vojne sile, kar jih je za resne slučaje na razpolaganje, tako izobrazil, da bodo vojnimi silami drugih držav primerne in da bodo stalno poviševale obrambo in mogočnost države.

Oskrbovanje vdov in sirot vojaških oseb bo se uredilo z zakonom in tako odpomoglo jako čutenj potrebi.

Skrbeč za občno in poklicu primerno izobraženje bode bode podpirali Mojo vlado v njenem prizadevanji, da se uvaževaje izkušnje, mladež, ki tako mnogobrojno sili v srednje šole, napeljava bolj k onim obrtnim učiliščem, katera so določena v povzdigo obrtnije.

Moja vlada bode Vam predložila spremembe carinskih tarifov, ki imajo zboljšati položaj obrtnije in kmetijstva na domačih trgoviščih.

Tudi si bode Moja vlada prizadevala, kadar bode sklepala trgovske pogodbe, da se za izvoz določenim izdelkom ohranijo sedanja inozemska trgovišča in se kolikor možno razširijo.

V soglasji s trgovsko-politiškimi naredbami obračala bode državna uprava vso pozornost na to, da se produktivna delavnost povzdigne in domače delo štiti.

Istotako bode vlada, katera ima v svojih rokah obširne in važne državne železnice, skrbela za ta mogočna pospešila narodnega blagostanja.

Da olajša grajenje lokalnih železnic, predložila Vam bode vlada pravočasno primerne predloge.

Zopet se bode lotiti dela, da dovršite večje kodifikacije v pravosodnem zakonodajstvu; pri tem se pa ne smejo več odlašati ona zboljšanja obstoječih zakonov, katera so nujno potrebna.

Lani je bilo treba, da se je proglasilo izjemno

stanje v posamičnih sodnih okrožjih zaradi anarhističkih zločinov.

Da se bodo mogla vspešno preprečiti ta prviratna prizadevanja in razveljaviti izjemne naredbes, predložil se Vam bode poseben načrt zakona.

Spremembe v carinskem in obrtnem zakonodajstvu, katere so se sklenile v poslednjih zasedanjih, in potrebni začetki, da se zboljša stanje delavcev, so važni koraki k uresničenju znamenitih gospodarskih in socijalnih nalog.

Baviti se bode morali z daljšimi reformami v tem delokrogu in pri tem se pravično ozirati na vsestranske interese. Nadejam se, da bode te reforme, katere izvirajo iz resničnih potreb prebivalstva in gledé važnosti presegajo raznovrstne strankarske boje, temeljito pretresovali in prav ocenjevali.

Ako prav rešite to nalogo, zagotovljena Vam je moja hvaležnost in hvaležnost prebivalstva.

Nadejam se, da bode pritrđili predlogom Moje vlade o zavarovanji delavcev proti nezgodam in boleznim, o urejenji zadružnih skladnic.

Načrt zakona o podedovanji kmetskih posestev srednje velikosti, kateri se bode Vam predložil, ima namen ohraniti in okrepčati za družbinski in gospodarski red važen del prebivalstva.

O razmerah taci kmetij v posamičnih deželah se je obširno poizvedovalo in vi bode s skorajšnjim sklepanjem o tem zakonu pomogli deželnim zborom, da bodo obračali potrebno pozornost tej vetvi deželne kulture.

Povodnji so poslednja leta pokazale, da je nujno treba začeti regulovanje rek v raznih deželah zlasti pa v Mojem kraljestvu gališkem, katero so po gostem zadela taka opustošenja.

Vlada se bavi s potrebnimi poizvedovanji in bode Vam predložila predloge, kadar bode poizvedovanja dovršena.

Moja vlada se bode vedno ozirala na položaj državnih financ pri uporabi potrebnih sredstev v zadovoljenje mnogoterih javnih interesov.

Nadejamo se, da bode tudi Vi pri pretehtovanji mnogoterih interesov in želj se vedno ozirali na državne dohodke in da bode zmatrali za patrijotično dolžnost, krepko podpirati vlado v njenem prizadevanji, da se doseže ravnotežje v državnem gospodarstvu.

Naše razmere z inozemskimi vlastmi so jako

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

VIII.

(Dalje.)

Razumi se, da nesem čakal njegovega odgovora.

Skrčivši rameni dvignil sem se na sedlo, oči srečale so se še v obsežnem pogledu s črnima očima povabne divke in s trojih ustnic zazvenelo je srčno: „Na svidanje!“

„Na svidanje!“ Mnogo dni zvenela mi je v ušesu ta beseda s polnim čarom plamena, ki ga je v nemal zvonki devini glas. Molitev župnikova ni dosegla dolgo spolnitve: večkrat popustil je še v krasnih južnih nočeh moj grešni duh telo, počivajoče pod verando, obraščeno z zelenjem v daljnem kraju, poletaval nazaj v tiho vasico in srečaval se tam v zapuščenih izbi z duhom mile deve, poljublja njene nežne, ognjive ustne. Ali vsak cvet oveni, odveti. Tudi granatovi cvet teh usten obledel je v nekaj tednih v mojem spominu, druge stvari za-

jele so popolnem moje misli, druge ognjive oči igrile so v mojem srci — s kratka, pozabil sem krasotico v župniji. Duh moj našel je pokoj.

Mislita najbrž, gospoda, da je moje pripovedovanje pri konci. Nikakor ne. Imam še jedno poglavje.

Ko sem po nekolikih mesecih ostavil Španjsko, vedla me je pot okoli vasi, v kateri sem užil ono ljubeznivo dobrodruštvo. Obraz povabov, ki sem je tako za kratko hranil v naročji, oživi na jedenkrat v mojem duhu in vleče me z neznano močjo k vasi, v svoj čarobni krog.

Prenočivši v nedalnem mestu, obrnem jo za rana v znano dolinico. Stolz cerkve, lesketajoč se v jutranjih žarkih, spomni me, da v tem času moj nekdanji gostitelj opravlja službo božjo. Obrnem se tedaj proti cerkvi in stopim noter. Mej pobožniki pogrešil sem takrat netjakinjo župnikovo. Maša bila je skoro pri konci.

Ali kako sem se zavzel, ko župnik nazadnje, odkašljavši se, zopet s temnim glasom spregovori: „Molimo še očenaš za rešitev dveh blodnih duš, neimajočih v grobu pokoja za svoje grehe!“

Ali neso zadostovale molitve tolikih mesecev dobremu starcu, da bi ga upokojile gledé usode blodnih duš? Kaj strašim in absentia? Imel je li župnik nove halucinacije?

Počakam ga pod kostanjem. Jako se vzradosti, ko me zopet zagleda. Nesem preobladal svoje zvedavosti in precej po prvih vročih, vabečih besedah vprašam ga na poti proti vasi, zakaj se sedaj moli za nesrečna duhova.

„Oh, to je tužna povest,“ pravi župnik. „Po vašem odjezdu zdelo se mi je, da je moja molitev in poškropljenje one izbe z blagoslovljeno vodo, katero sem tisti dan pripravil, umirila nemirne duhove. In tudi nesmo niti jaz, niti gospodinja, niti netjakinja dalj časa nič dozvednega videli in slišali. Toda pred štirinajstimi dnevi prišel je k meni na počitnice dijak iz Salamanke, sin jednega mojih vernih prijateljev, napolnen z novimi vedami kakor vi, in za kratka po njegovem prihodu započela sta pri nas duhova na novo svoje strašive nočne muhe. In sicer so poslednje reči hujše od prvih. Slišimo po noči lahne korake, šum obleke, taplanje po stolbah in ljudje opazili so pri oknu zapuščene izbe dve

povoljne in vse vlasti so složne v prizadevanji, da se ohrani mir, katerega vsi tako potrebujemo.

Častita gospoda obeh zbornic državnega zbora! Trajna naloga Moje vlade bode, da čuvajoč jedinstvo in mogočnost države jednako skrbi za duševne in gospodarske interese vseh Mojih dežel in narodov.

Tem gotovejše smem se nadejati, da bode te podpirali ta prizadevanja, ker se udeležujejo ustavnega dela zastopniki vseh Mojih narodov in je tedaj izključeno jednostransko pretehtovanje njim v pretres izročenih vprašanj.

Pri tem naj Vas vodi oni duh zmernosti, ki je najgotovejše poročstvo uspešnega delovanja, duh točnega in strogega, pa stvarnega pretresovanja, kateri je jedin sposoben, z zmernim in vztrajnim dovršenjem postavodaje doseči vspehe in zagotoviti ustavnim napravam stalno vrednost.

Blagoslov Vsemogočnega vodi naj Vas pri Vašem delu!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 28. septembra.

Iz prestolnega govora se da sklepati, da se bode **državni zbor** v prihodnjem zasedanju bavil pred vsem z narodno-gospodarskimi zadevami. Mi Slovani pogrešamo pred vsem točko o sporazumljenju narodnosti. Je li morda ta točka že izginila iz vladnega programa? — Kakor čujemo, misli desnica in državnem zboru predlagati, da se poostri državnozbornski pravilni red. Zlasti hočejo prepričati vsako zavlačevanje državnozbornskih obravnav.

Posebno hudo so poslednji dogodki na Balkanu razburili **ogerske** politike. Madjarji se boje, da se bi vsled novejših dogodkov ne povzdignil upliv slovanstva na jugu. V soboto sta v zbornici dva poslanca interpelovala ministerskega predsednika zaradi dogodkov v Rumeliji. Prvi je interpeloval Danijel Iranyi in prosil ministerskega predsednika, da hitro odgovori na to interpelacijo, da bode mogel državni zbor uplivati na vnanjo politiko. Vprašal je: 1. Ali je bil pohod ruskega carja v Kromeriz samo akt uljudnosti, ali je imel samo vrniti lanski pohod Nj. Veličanstva v Skierniewicah, in ali so se pri tej priliki samo na novo izražala osebna prijateljska čustva, ali so se pa pri tem shodu obravnavale tudi druge politične zadeve mej tema vladarjema ali pa mej ministroma vnanjih zadev? Ali se je morda kaj dogovorilo o kakej stvari, zlasti o zjedinenju Vzhodnje Rumelije z Bolgarsko ali pa o akneksiji Bosne in Hercegovine? 2. Ali je ministerski predsednik ali pa minister vnanjih zadev kaj vedel poprej o načrtu, kateri se je izvršil 19. septembra v Plovdivu s proglašenjem unije in kako misli avstro-ogerska in skupna vlada postopati proti tem v Plovdivu dovršenim revolucionarnim dejanjem in proti knezu bolgarskemu? 3. Ker sem prijazen temu, da narodi sami odločijo svojo osodo, ne želim sicer, da bi prizadevanje teh dveh dežel, če tudi nasprotuje Berolinske pogodbi, ovirale bode se vse vlasti, ki so podpisale Berolinsko pogodbo, ali kaka posamična vlast z oboroženo intervencijo ali pa s pretenjem. Nasproti pa smemo pričakovati, da se ne bode nobena tuja vlast mešala v prepir, ki je navstal mej sultanom in njegovimi deželami, niti neposredno z orožjem, niti z doložitvijo vojnega materiala, ali s tem, da dovoli prihajati prostovoljcem na bojišče, ko bi se unela vojna, zlasti ne, da bi se v ta namen dajal vojakom zlasti častnikom dopust, ampak vsaka vlast naj ostane neutralna. Tedaj vprašam: Ko bi se ne mogli zaradi stvari mirno pobotati in bi se začel sultan vojno, ali je vlada Avstrije in Ogerske pripravljena ostati neutralna, in če hoče z vsemi di-

plomatiškimi sredstvi delati na to, da tudi druge vlade neutralne ostanejo? 4. Ali je voljen gospod ministerski predsednik zagotoviti zbornici poslancev, da skupna vlada ne bode porabila zamotanih razmer v to, da bi si prisvojila Bosno in Hercegovino ali pa razširila svojo okupacijo dalje po Turčiji. Na to je interpeloval Helfy ministerskega predsednika: 1. Je li ministerski predsednik bil kaj oficijalno poučen o tako važnih dogodkih, njih začetku, dosedanjem razvoju in sedanjem stanju? 2. Če je bil, kako stališče zavzema vlada, nasproti tem dogodkom? Ali je v tej stvari že vnanje ministerstvo storilo kak korak, in kakšen? 3. Ali ministerski predsednik kaj ve, kaj se je dogovorilo v Kromerizu, in če ve, ali se je dogovorilo z njegovo vednostjo in njegovim dovoljenjem? 4. Ali se je zgodilo na svet ministerskega predsednika ali vsaj z njegovo vednostjo in z njegovim dovoljenjem, da je vladar ob priliki Požeških manevrov obiskal mesto Brod in na bosenskih tleh, oficijalno sprejemal dokaze udarnosti od prebivalstva, če tudi sta po faktično obstoječem mejnarodnem dogovoru Bosna in Hercegovina tudi po okupaciji sultanovi. Obe ti dve interpelaciji sta se izročili ministerskemu predsedniku.

Vnanje države.

Vzhodnjermumelijsko vprašanje se bode reševalo na posebni konferenci, ki se snide v Carigradu. Velevladi bodo, kakor se sedaj da sklepati, priznale zjedinenje Bolgarov. To se bode tem lažje zgodilo, ker že nekateri turški državniki sprevidajo, da je bolgarski knez ravnal tudi v interesu Turčije, da je prevzel ponudbo Rumelijcev. Sicer bi bili Bolgari odstavili Aleksandra in navstala bi bila še večja in za Turčijo še nevarnejša zmešnjava. Kako ruska vlada sodi o tej stvari, se je sedaj že nekoliko pojasnilo. „Nord“, kateri je v zvezi z rusko vlado, ima iz Petrograda dopis kako misli Rusija postopati v Rumelijskem vprašanju. V tem dopisu se trdi, da bi javno mnenje prisililo carja začeti vojno, ko bi Turčija hotela z orožjem za braniti zjedinenje Vzhodnje Rumelije z Bolgari. Rusija pa ni prouzročila teh dogodkov in jih ne bode porabila v svojo korist. Rusija bode vse storila, da ohrani mir, vendar ne bode zato popustila najmanjšega interesa Slovanov na Balkanu. Evropska diplomacija naj sama sebi pripisuje, če razpada nespametno delo, katero si je ustvarila. Od konference pa Rusi ne pričakujejo mnogo uspeha.

V Srbiji so popolnem jedini v tem, da začno vojno ter posedejo Staro Srbijo. Zastopniki tujih vlasti si pa prizadevajo odvrti Srbe od boja, da se razmere na Balkanu še bolj ne zamotajo. Mnogo vojaških čet se je že odposlalo na mejo. Nenavadno veliko število častnikov in vojakov je te dni avanzovalo. Velikošolci poslali so bili h kralju v Niš deputacijo s ponudbo, da se vsi dijaki za vojne uvrste v vojsko. Kralj vsprejel je to ponudbo in uvrstili so dijake v polk princa Aleksandra.

Grki se tudi pripravljajo za vojno, ko bi navstale kake prekucije na Balkanu. Oborožujejo vse vojne ladije, pa tudi torpedovke. V Atenah mislijo, da bodo grški bankirji posodili denarja, ko bi se začela vojna. Tuji poslaniki, zlasti francoski in nemški, pa delujejo na to, da bi Grška ostala mirna.

Novo **turško** ministerstvo je neki odločno zato, da se ohrani mir. Prejšnje ministerstvo odpustil je sultan samo zategadelj, ker se je bal, da bi Turčijo zaplelo v vojno. Posebno pomenljivo je to, da je pal tudi vojni minister Osman paša, ki je najbolj silil, da Turčija začne vojno.

Holandski finančni minister predložil je drugej zbornici budget za prihodnje leto. Primanjkljaj znaša 11 1/2 milijona holandskih goldinarjev, če tudi so se zmanjšali državni troški. Samo za vojsko in mornarico zahteva se dva milijona več. Finančni minister je poudarjal, da se ustanovi ravnotežje v državnem gospodarstvu, bode treba zmanjšati državne stroške in naložiti novih davkov.

senci od strahov. Ne morem si drugače te reči razjasniti nego na ta način, da ne moreta ta dva duhova strpeti v svojem delokrogu nobenega človeka, ki dvomi o njihini navzočnosti, in da hočeta z jasnimi, strašnimi prikaznimi osramotiti njegovo nevero. Moj dijak bil je tudi po njuni resničnosti od svoje nevere popolnem ozdravljen. Trdi, da je ja menda sam opazil, na lastne oči, kako sta prišla pri zaprtih dverih v podobi belih senc v njegovo spalnico. Le vprašajte ga — bode te slišali!

Grizel sem se v ustnice. Tako prijetnost napravil sem tedaj v strahu s svojo prvo lekcijsko ukazeljni učenki, da jo tako goreče ponavlja s prvim mladim špiritistom, kateri si ji je v glavo utopil. In zdi se, da si moj nasprotnik pripravejši nagiba časo blaga, katere robov sem se jaz dotikal samo z ustnicami. Odpustil sem sicer dekletu, ki je na mene tako zgodaj pozabilo; pa saj me je lahko oštela z ravno takim očitanjem.

V takih okolnostih bil sem seveda v župniji od več. Rekel sem župniku, da žalibože ne morem pri njem ostati. Za trenutek sem seveda moral posetiti župnijo. Uvidel sem, kako se je povabna deva

pri mojem ustupu ustrašila; v zadregi, s povešenim očesom podala mi je po šegi roko in njene ustnice jecljale so nekoliko bežnih besedi pri vsprejemu. Dijak iz Salamanke bil je lep mladenič, kakor se sliši in vidi. Iz kolegijalnosti do njega in iz spoštovanja do dekleta menil se nesem niti jedne besede o domačih strahovih in poslovil sem se kmalu — za vselej, spremljan od župnika: „Z Bogom! Spominajte se, da s svojimi novimi vedami še niste zlomili vseh nadzemskih moči. S tem pozdravite Voltera in francoske bogatajce!“

Tako. Moja povest je pri konci. Lahko bi Vam pravil iz svojega življenja še mnogo podobnih povesti, toda se ne morem žalibože dalj muditi. Priporočam se.

Oba prijatelja oddahneta se iz dna duše. Oproščena težke govorice mogla sta se popolnem žrtvovati gledanju na vilo buffeta. Ali ta odide za čas v kuhinjo.

„Kaj praviš tej španjski povesti?“ pravi Vojteh. „Zdi se mi, da ta človek Španjskega še videl ni. Opazil si, kako se je v svoji razvlečeni pripovedi ogibal vsem lokalnim podrobnostim? Čital je naj-

brže jedenkrat nekaj podobnega, ali pa si je naravnost zmisli vso to španjsko pripovedko. Pripravna je dosti. Gotovo ni moral za njo tako daleč.“

„Molči o tej gluposti,“ reče Stanislav. „Bodiva vesela, da sva oproščena njegovega klepetanja.“

V tem se vrne deva do buffeta. Zevne tam nekolikokrat darežljivo, zapiraje si z dlanjo usta. Naglo ustane in pohiti z lahkim korakom do mize, za katero sedita oba prijatelja. Na hip zatolče njijino srce. Kakor v rajski blaženosti gledata uprto krasni ideal pred seboj.

Ta prihiti k tej strani mize, kjer sedi Vojteh, in zapoje z glasom nebeških zvokov: „Smem vzeti ta „Svetožor?“ Pri tem se zasmeha k Vojtelu na tako neizražljivo mikaven način, da mu slova izvoljene ustanejo na ustnih in roka sama njegova potisne ji nehote imenovani časopis.

Vrne se na prejšnje mesto in razprostrti časopis zakrije z obema kriloma njeni obraz, samo oči ji še nekolikrat poleté čez rob listov.

Ta občuti na rami svoji krčevito stisnjenje. Obrne se k prijatelju, ki mu je na ta način poka-

Dopisi.

V Kamniku 26. septembra. [Izv. dopis.]

Takega strahu, kakor danes, naše mesto še nikdar ni doživelo. Marsikdo iz Kamnika ali iz Kamniške okolice si je že gotovo v duhu predstavljal strah in grozo, ki bi prišla čez vso okolico, ko bi se v tukajšnji smodnišnici unela zaloga smodnika; danes mu je bilo dano okusiti del tistega občutka.

Bilo je nekaj minut pred sedmo uro zjutraj, ko strahovit pok in sunljaj pretrese vse mesto in je drugi, temu sledeči, hoče vreči na kup. Vse je preplašeno drlo iz hiš, najedenkrat so bile ulice polne ljudstva, ki je kričalo in strahoma povpraševalo, kaj to pomeni. „Smodnišnica se je vnela!“ zakričal je tu in tam kdo, in vsakteri si lahko misli, s kakovo grozo mora navdati Kamničane taka novica. Trepetaje smo pričakovali tretjega poka, prepričani, da nas ta požene v zrak z vsem vred, kar je okolu nas. Raznesla se je vest, da sta se razpočila dva voza smodnika, katerega so baš nakladali, da bi ga peljali v Ljubljano, in res je moral v začetku vsakdo misliti, ker je dvakrat počilo in je neki vojak na konji pridirjavši tako govoril.

Kmalu po katastrofi bila je že naša vrla požarna straža s pohvalno ročnostjo na nogah, in mej tem, ko je po vseh cerkvah bilo plat zvona, hitela je proti smodnišnici, pripravljena tvegati svoje življenje v tako opasnem slučaju. Tu pa so bili vrata zaprli, ter nikogar neso pustili noter. Čedalje več občinstva zbiralo se je za obzidjem, težko pričakujoč kakega razjasnenja. Žene v tovarni delajočih delavcev vile so obupajoč roke, v strahu, da se je njih možem kaj pripetilo. Naposled so se ljudje pomirili, ko so zvedeli, da je nevarnost pri kraji, da se je razpočila mešalnica za smodnik (Mischwerk) in da noben človek ni ponesrečen.

Kaj je bilo prav za prav vzrok, da se je unelo, nihče ne ve; misli se, da se je to zgodilo, vsled drgnjenja koles in jermenov in da je kaka iskra prišla v dotiko s smodnikom. Pok se je slišal dvakrat po vrsti in zato so nekateri govorili, da sta se gotovo unela dva drug blizu drug drugega stoječa prepožna voza. Poslopje, v katerem se nahajajo mešalnice, stoji na obeh straneh sredi pod njim tekečega potoka, tako da sta na vsakej strani dve pripravi za mešanje. Bržkone se je najprej unel jeden sam stroj, vsled česar se je poslopje razletelo, in iskre so zanetile tudi ostale tri mešalnice. Zaradi tega je bil tudi drugi pok in pretres silnejši od prvega. Čudno se je naključilo, da baš takrat nikogar ni bilo blizu. Ako bi se bilo pa par minut pozneje unelo, gotovo bi bil kdo izgubil življenje, kajti že so hoteli iti pogledat, kako se delo vrši. Dva človeka peljala sta se po cesti, držečej mimo poslopja vsak od jedne strani, in ravno sta bila še dovolj daleč vsaksebi, ko je sredi mej vozoma zidanje zletelo v zrak.

Že po učinku, ki ga je napravil razpok majhnega dela v smodnišnici shranjenega, lahko vnetljivega blaga, misliti si je mogoče, kako razdejanje bi prišlo nad Kamnik, ko bi se unela glavna zaloga, kjer je okolu 70.000 kilogramov smodnika, dočim se je v tem slučaju unelo le okolu 700 kilogramov. Pok in pretres bila sta tako strašna in silna, da so ja čuli ljudje tri ure odtod stanujoči.

Še v Dobu je bil pretres tako jak, da so zazvenela stekla v oknih, kakor vsled najhujšega treska. Celo onostran gora v Lučah na Štajerskem čutili so ta pojav. Pravi učinek pa se vidi v najbližnji okolici. Mesto, kjer je prej stala mešalnica, je kakor pometeno, daleč okolu so raznešeni ostanki, in ogromna, težka železna kolesa razpršila je puh v kosovih na vse strani. Čevlji debele smreke, ki so rastle zraven poslopja, so zdaj kakor prežagane, vrhovi so jim odleteli, kakor bi jih bil odrezal. V gradu Katzenbergu, ki stoji znotraj tvorničnega obzidja, popokala so do malega vsa stekla v oknih, isto tako več ali manj onostran Bistrice v Mekinjah in v Grabenškem predmestju, ki je tovarni najbližje.

Ljudstvo je bilo vsled tega nenadejanega dogodka silno preplašeno. Vse je v začetku s trepetom čakalo, kaj še bo. Velik strah so posebno prestale soproge tovarniških delavcev, in marsikdo je bil že pripravljen bežati o pravem času odtod, ter vzeti s sabo najdražje, kar ima, ljubljene otroke.

S Tolminskega 20. septembra. (Naši uradi in slovenščina.) Naši c. kr. uradi nam še vedno dopisujejo v vsezveličevalni nemščini; le redkokedaj dobimo kaj slovenskega v roke — Slovenci na lastni zemlji. A še tedaj mora naša uboga slovenščina trpeti, da jej je gorje! Oj ti uboga slovenščina! srce mora boleti pravega domoljuba, videčga, kako mu uradniki pačijo mili materin jezik. Vsaj od tiskovin bi pričakovali deloma pravičen jezik v letu 1885! A kako se piše še dan danes, naj pokaže slovenskemu svetu naslednje oznanilo očevidnostnega (!!) zemljemerca v Tolminu.

„Oznanilo. Na temelju §. 18 in 19 postave od 23. velikega travna l. 1883, derž, zak. št. 83 za očevidnost (neumnost!!) zemljišnega davkarskega katastra, se daje v občeno (!) znanje, da se bode popisane (!!) semljemerski (!) uradnik v davkarskemu (!) uradu v Tomin (!) nahajal (!) dne ... in sprejemal naznanilo in izkaze prigradjenih (!!!) premenb (!) v zemljišnem posestvu.

Posestniki kateri imajo v tem smislu opravke, dovolijo (!!) priditi (!!) na odločenih (!) dneh k podpisnemu zemljemerskemu uradniku da mu naznanijo premenitbe (!!) njih (!!) posestva, done-soči (!!) seboj dotične izcaze (!), pisma i konimajo (!!) takih izkazov da mu vzroke prigradjenih (že zopet!!) premenb ustmeno (!) razložijo.

Oč vidnostni (!!) zemljemerec Jenko m.p.“

In to ljubo slovenščino naj razumeje Bog v nebesih, kam li še mi, ubogi kmetski samouki!

Koliko neumnih izrazov, nikomur razumljivih, koliko slovniških kozlov, koliko napak proti ločnicam v teh kratkih vrstah!

Tiskovna pravda „Slovenskega Naroda“.

(Izpred porotnega sodišča.)

V Ljubljani, 22. septembra.

Drugi dan.

(Dalje.)

Priča Janez Šular iz Bolca kupil je bil 7 čokov (hlodov), katere je pustil poleg Jonkovih čokov. Ko pride čez nekoliko časa po čoke, jih ni bilo, a na snegu se je poznalo, da jih je nekdo zvalčil v vodo in splavil na žago. Šel je vprašat na žago, kjer je poizvedel, da so Jonkovi delavci čoke na žago splavili. Ko je vprašal delavca Škr-

zal svojo nevoljo. Stanislav bil je čudovito bled; ustnice njegove so se tresle.

„Konec vsemu,“ zašepeče razburjen. „Ne prenesem več te muke. Proč od tod, proč!“

„Kaj ti je?“ vpraša Vojteh v strahu.

„Ti še prašaš? Nesi li vidil njen pogled in usmeh? Nesi slišal njenega glasu? Ne delaj se še norca iz mene s to potajbo!“

„S kako potajbo? Govori jasneje.“

„Prepričan sem, da veš dobro, kaj divja v moji notranjosti. Veš gotovo dobro, da je bil časopis golo sredstvo, da bi se ti mogla približati. Videli, kako ljubeznjivo se ti je nasmijala, slišal si laskavi zvok njenega glasu. Neso ti ušli njeni tožni pogledi; vselej si je zbiral poželjivo kakor drage bisere!“

„Priatelj, ljubosumnost zaslepila je tvoje oko — še na misel mi ni prišlo —“

„Čemu dalje govoriti,“ pravi Stanislav, ustajaje s surovim glasom. „Vspomlad mi je odcvela sedaj za vselej — moram ven — ven — čutim, da mi hočejo prsa razpočiti — plačaj za me kavo, pozabil sem mošnjček doma — krilatci varuhi života, obletujte mojo glavo!“ (Dalje prih.)

néta, zakaj je čoke vzel, odgovoril je, da jim je Jonko tako zaukazal in ko so ga opozarjali, da so čoki Šularjevi rekli: Nič ne dé, bo že prišel k meni. Drugi dan je šel priča k Jonku, a slednji mu je rekel, da o tem prav nič ne ve, da so to njegovi delavci storili. Ko je potem delavce še jedenkrat prijel, so mu zopet odločno trdili, da je Jonko tako zapovedal, in ko je šel v drugič nad Jonka, rekel mu je ta: Kaj morem za to, če so drvarji čoke dvakrat prodali? Na ta odgovor tožil je priča zaporedoma drvarje in Škrneta, a povsod podlegel, ker se je vsakokrat spoznalo, da je le Jonko kriv. Ko je pa Jonku naznanil, da ga bode tožil, rekel je Jonko: „Tožba bo kisla!“ Tega se je priča zbal in se ni upal tožiti. In tako je prišel ob svoje čoke in moral plačati drvarjem in Škrnetu popotne stroške. Potov, ki jih je sam imel, mu tudi nihče ne povrne.

Priča Marija Šulin, vdova iz Bolca, pripoveduje, da si je njen pokojni mož, predno je šel v svet, od Jonka 300 gld. izposodil. Obresti plačale so se naprej. Njen mož poslal je kratko potem nekaj denarja nazaj in pisal, naj Jonko primerno vsoto obrestij povrne. Jonko pa tega ni hotel. Drugokrat menjali so za krave in Jonko se je obvezal, da bode Šulinovo kravo, če je breja, dal nazaj. Krava bila je res breja, a Jonko ni je hotel dati nazaj in jo ima še dandanes. Razen teh pa je bilo mej Jonkom in Šulinovimi še nekaj drugih navskrižnosti, o katerih pa teče pravda, po katero se je brzojavilo na sodnijo v Bolec.

Priča Simon Gregorčič, vikarij v Logu, bil je dlje časa vikarij v Trenti, tedaj so mu razmere v Bolci precej znane. V Trenti, v Bolci in Logu je večkrat čul, kako nepravilno Jonko računi. Jože Pretnar, vulgo Turar, iz Trente, mu je pravil, da Jonko računi po tri „fite“ (obresti). Prvi „fit“ vzame takrat, ko dá blago iz prodajalnice, drugi „fit“, ko prevzame blago od kmetov, in tretji „fit“, kadar obračuni. Jonkova žena izrazila se je o priči razžaljivo in hotel je isto tožiti, a mož, ki mu je razžaljive besede pravil in bi bil moral biti priča, ga je prosil, naj od tožbe odstopi, ker je priča (katere neče imenovati) Jonku dolžan in bi ga bil slednji takoj zgrabil. Iz krščanske ljubezni in zaradi odvisnosti priče je tedaj vikar Gregorčič odstopil od tožbe. Blago Jonko kmetom drago prodaja. Gašper Vrh, kateremu se je račun previsok zdel, hotel je imeti knjižico, da bi vedel, koliko je dolžan, a Jonko mu je to željo naravnost odbil. Cerkvene sveče moral je priča Jonku dvakrat plačati. Še le na resno zahtevanje dobil je denar nazaj. Splošno mnenje je, da, odkar se je Jonko naselil, blagostanje zelo pojema v Soški dolini. Jonko usiljuje kmetovalcem čez potrebo blago in žganje. Ljudje sami se pritožujejo, kako se njim blago usiljuje. „Le vzemite, saj vam damo,“ tako se jim prigovarja v prodajalnici.

Priča Anton Zwitter, gozdni čuvaj, izpovedal je pri sodniji v Bolci, da so kozé bile odpravljene, a ko je Jonko župan postal, so se kozé zopet prikazale in da mu je Jonko pretil, da ga odpusti iz službe, ako bode kozé še „ancajgov“.

Priča Katarina Kravanja iz Bolca po prisegi pripoveduje, da se Jonkovi računi ne vjemajo. Zaradi tega je vselej, kadar je kaj kupila, zahtevala listič, kaj je kupila in za koliko. Kljub temu pokazala se je kmalu razlika. Ko je prišla na to, da računi neso prav, rekla mu je: Če že z menoj tako delajo, ki znam pisati in brati, kako še le z ubogimi Trentarji, ki brati in pisati ne znajo. Razlika znašala je 3 gld. 44 kr., za katero svoto jo je Jonko tožil. Ko je hotela priseči, odstopil je od tožbe.

(Dalje prih.)

Prva podružnica.

Včeraj dopoldne sešlo se je v čitalnični dvorani lepo število rodoljubov, da ustanove prvo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Prvosodnik osnovalnega odbora g. L. Svetec pozdravil je navzočne ter poudarjal namen novega društva, katero se je oživitvorilo vsled dejanske potrebe. Sedemnajst let je že skoro, odkar nam je zagotovljena narodna ravnopravnost v temeljnih državnih zakonih, a žal, še vedno smo daleč o tega. Posebno pa je v šolskem oziru še mnogo nedostatkov in zlasti od tedaj, kar je začel delovati nemški „Schulverein“, ki pod zasobno firmo hoče nadaljevati ponemčevanje, katero je država sama vsaj načeloma opustila. Schulvereinu treba nasproti delovati. To je namen družbe sv. Cirila in Metoda. Občine in stariše, katere so ujeli z obljubami in obeti, hočemo rešiti iz zanj nemškega društva. Govornik izraža nado, da nam vlada v tem ne bode nasprotna, da nas bode morebiti celo podpirala, saj je narodnostna ideja toli silna, da je ne morejo prezirati državniki, marveč, da jo morajo jemati v poštev. Govornik naposled kot vzgled navaja Švico, kjer žive trije narodi, vsi trije popolnem ravnopravni, ter upa, da bodo tudi naši državniiki državi v srečo brigali se za ravnopravnost, da se uresniči prelepo gaslo: „Justitia regnum fundamentum“.

Po tem govoru pričelo se je upisovanje članov. Kot pokrovitelji, ki plačajo jedenkrat za vselej najmanj po 100 gld. pristopili so gg. Luka Svetec, dr. Josip Vošnjak, Ivan Murnik, Toma Zupan in Ivan Gogola. Ustanovnikov, ki plačajo jedenkrat za vselej najmanj 10 gld., oglasilo se je 12, letnikov 31, kot podpornika pa dva. Ker se je torej takoj včeraj oglasilo 50 članov, torej zadostno število, ustanovila se je prva podružnica in takoj jej volil odbor.

Na predlog urednika Železnikarja voli se gosp. notar Ivan Gogola per acclamationem prvomestnikom. Isto tako volijo se per acclamationem: g. Luka Robič blagajnikom, g. E. Lah tajnikom, g. A. Praprotnik prvomestnika namestnikom, g. dr. Požar zapisnikarjem, dr. Stare pa blagajnikovim namestnikom.

Po končani volitvi pretitala so se pravila ter vsprejela brez posebne debate z jedino premembo, da se je po §. 3 uvrstil §. 4. iz glavnih pravil. Po kratkem razgovoru zaključil je predsednik Gogola zborovanje.

Tako ustanovila se je prva podružnica v Ljubljani za njo pridejo druge na vrsto in trdno se nadejamo, da bode vsako predmestje osnovalo vsaj jedno podružnico. Ljubljana, ki se tako rado nazivlje, da je središče, metropola slovenskih pokrajin, mora baš v tej zadevi pokazati svojo požrtovalnost rojakom po drugih pokrajinah v vzgled in spodbujajo. Pri le nekoliko živahnej agitaciji lahko ustanovimo v Ljubljani 10 podružnic, vsako z najmanj 100 člani, po deželi pa naj bi bila v vsaki župniji podružnica. Le z dobro, neumorno agitacijo in organizacijo dobimo dovolj sredstev, da udušimo pogubno delovanje „Schulvereina“ in pomagamo raznim šolam in učilnicam, osobito pa rojakom o jezиковni meji živčim. Torej rojaki na delo! Narod Vas kliče, narodna dolžnost Vas veže, da z vsemi svojimi silami delate za družbo sv. Cirila in Metoda.

Domače stvari.

— (Deželni odbor kranjski) odposlal je vodjo Slapske šole g. R. Dolenca v Ormož, da si ogleda g. dr. Geršakov, z ameriškimi trtami zasajeni vinograd. Deželni odbor namerava potem kupiti toliko tisoč ameriških trsov, da se napravi velika trsovnica za vso Dolenjsko na prihodnji vinorejski šoli. G. Dolenc pojde iz Ormuža v Kötskomet na Ogerskem, kjer je ogerska vlada že pred več leti napravila velikansko trsovnico in poskuševalnico za necepljene in cepljene ameriške trte.

— („Sočee“) zadnja številka bila je zaplenjena. Danes došla nam je druga izdaja.

— (Jurčičevih zbranih spisov) V. zvezek je dotiskan in se že razpošilja naročnikom. Kdor naročnikov bi ga ne dobil, naj blagovoljno reklamuje. Peti zvezek obseza naslednje povesti: Hči mestnega sodnika. — Nemški válpet. — Sin kmetskega cesarja. — Lipe. — Pipa tobaka. — V vojni krajini. Te povesti bile so tiskane v „Slovenskem Glasniku“, „Besedniku“, „Zvonu“ in v „Zori“, bile torej doslej raztresene in že malokomu znane. Prav veseli moramo biti, da imamo sedaj vse v jednom zvezku zbrane. Prijatelji domače knjige bodo gotovo hitro posegli po tej lepi knjigi, ki ima v sebi tako mično berilo.

— (Umr1) je 24. t. m. Jože Javornik, po domače „Štajere“, posestnik in trgovec v Žalni v 77. letu svoje dobe. Pokojnik bil je mož stare korenine, vedno v narodni noši z debelimi srebrnimi gumbi. Bil je odločen narodnjak. Znan je bil v Ljubljani, posebno pa v Trstu, kamor je tržil in zvozil na tisoče prašičev. Mož bil je svoje dni „furban“, in kot tak bil je tako konservativen, da je do zadnjega svoje blago vedno s konji vozil v Trst. Ker je bil jako poštenega značaja, bil je povsod zelo priljubljen. Lahka mu zemljica!

— („Ljudske knjižnice“) izšel je 18. snopič. Vsebina: Roglova Franca. (Resnična dogodba.) Podomačil H. Majar. — Blagor milosrčnim. Povest po F. M. Wendlovem nemškem izvirniku. Prosto predelal Janko Leban. — Kratkočasne in podučne povesti. Poslovenil Vekoslav Benkovič. Posamičen snopič stoji 6 krajcarjev.

— (Vreme.) Pretekli teden imeli smo toplo vreme; nekatere dni pravo vročino. Včeraj bilo je soparno in deževno. Danes dopoldne je bilo, ob 9. uri pa je bil hud vihar, ki je mnogo dreves polomil.

— (S strehe pal) je preteklo soboto ob 5. uri popoldne kloparski pomočnik Anton Fajdiga, ko je v g. Kirbiša novi hiši, kjer je „Narodna tiskarna“, pri strehi delal. Pal je s prve strehe na drugo, z druge pa na trdi tlak pred tiskarno, da se mu je črepanja utrla in mu kri silila iz ušes in iz ust. Dasi je bil mestni zdravnik dr. Illner jako hitro prihitel, vendar ni bilo Fajdigi več pomoči, umrl je še tisto noč v bolnici, kamor so ga bili prenesli. Fajdiga bil je trezen in priden človek, pal je bil pri delu že dvakrat s streh, obakrat srečno, da se mu nič žalega storilo. Tretjikrat pa je našel smrt. Občinstvo javno graja malomarnost, da se je pripetila taka nesreča. Saj je zares malomarnost, ako mojster ne skrbi za varnost svojih delavcev. V tolikej višini bi delavec moral biti privezan. A ljudje trdijo, da mojster niti jermena v ta namen nema.

— (Ogenj.) Včeraj popoldne ob 4. uri začelo je goreti v takozvani „šmirfabriki“ pri kolo-dvoru, ki je sedaj lastnina g. Rozmana. Zažgali so otroci železniškega služnika z žveplenkami. Gorela je v šupi slama, krma in klaja, ne da bi bil plamen švigal na streho. Zategadelj naznanil se je ogenj še le ob 5. uri. Ognjegasci so pridno delali in po velikem trudu ogenj udušili. Na pogoričje prihitelo je mnogo občinstva, tudi deželni predsednik baron Winkler in župan Grasselli bila sta mej navzočnimi.

— (Cumberland,) slavni čitatelj mislij, ki je v najvišjih krogih Dunajskih in drugod razkazoval čudovito svojo spretnost, ustavil se bode mej potoma tudi v Ljubljani. Njegova predstava bode v četrtek v deželnej redutnej dvorani. Več o tem v inseratu.

— (Premiranje živine na Primorskem.) V Tolminu so se 21. sept. 1885. premije za konje delile in so dobili: A. Za kobile z žrebeti: 1. Andrej Mašera iz Kobarida 35 gld. 2. Jože Leupusček iz Kanalskega Loma 20 gld. 3. Janez Lapajne iz Ponikve 15 gld. Sreberne svetinje: 1. Jože Miklavčič iz Kobarida. 2. Jakob Maligoj iz Kaminja. B. Mlade breje kobile: 1. Andrej Uršič iz Svine 25 gld. 2. Miha Skočir iz Staregasela 20 gld. 3. Janez Volarič iz Sužida 15 gld. Sreberne svetinje: 1. Anton Lapajne iz Pečine. 2. Peter Podgornik iz Pečine. C. 1 in 2 letne kobilce: 1. Valentin Pregel iz Kanalskega Loma 15 gld. 2. Anton Sovdat iz Smasti 10 gld. 3. Jakob Hrast iz Tolmina 10 gld. Sreberne svetinje: Anton Kavčič iz Ljubina in Andrej Mašera iz Kobarida. 22. septembra v Gradiški: A. Za kobile z žrebeti: 1. Lenard Andrian iz Ogleja 35 gld. 2. Natal Baldasi iz Verse 25 gld. 3. Lenard Altran iz Ogleja 15 gld. 4. Martin Šuligoj iz Čepovana 15 gld. Sreberne svetinje: 1. Alfred Lenasi iz Gorice. 2. Nik. Riker-cen iz Gorice. B. Za mlade breje kobile: 1. Angelo Antonelli iz Terca 25 gld. 2. Mihe Pascolet iz Fiumicella 20 gld. 3. Janez Antonelli iz svetega Martina 15 gld. 4. Štefan Šuligoj iz Čepovana 15 gld. Sreberno svetinjo: 1. Janez Dimiani iz Vilevi-čentine. C. 1 in 2 letne kobilce. 1. Boštjan Pacco iz Cervinjana 15 gld. 2. Domenik Candusi iz Romansa 10 gld. 3. Jakop Caligaris iz Rude 10 gld. Sreberne svetinje: 1. L. Donato iz Rude. 2. Jakop Marici iz Brune. 3. Franjo Batistuta in Skodovaka. 25. septembra v Pazinu: A. Za kobile z žrebeti: 1. Matija Zulič in Čepiča 35 gld. 2. Jože Buršič in Čepiča 30 gld. 3. Fortunant Lupetina iz Pičina 16 gld. 4. Tomaž Lubičič iz Čepiča 15 gld. Sreberne svetinje: 1. Dr. Janez Canciari iz Poreča. 2. Jože Peculič iz Brda. B. Za mlade breje kobile: 1. Teodor Toreti iz Plovrja 25. gld. 2. Jože Hrovat iz Pasa 20 gld. C. 1 in 2 letne kobile: 1. Matija Honovič iz Čepiča 15 gld. 2. Tomaž Lubičič iz Čepiča 10 gld. 4. Anton Nežič iz Čepiča 10 gld. Sreberne svetinje: 1. Janez Pavlišič iz Novakov. 2. Anton Smilovič iz Tupljaka. 3. Mat. Karlič iz Tupljaka. 4. Tomaž Berdar iz Novakov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 28. septembra. Koncert „Sloven-skega pevskega društva“ bil sijajen. Nad 60 pevcev. Petje izborna, vsi prostori pri „Slonu“ prenapolnjeni. Nemci v nasprotni krčmi tudi imeli koncert, da bi motili Slovence. A ni se jim posrečilo.

Dunaj 28. septembra. Cesar vsprejel ministra Bratiano v zasebni avdijenci.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

London 28. septembra. Salisbury se je vrnil. „Times“ pišejo, da so neosnovane vse govornice, po katerih bi bila angleška vlada zahtevala intervencije v Vzhodni Rumeliji in da se v balkanskih državah zopet uvede „statu quo ante“. Angleška vlada ni storila nobenega posebnega koraka, temveč sodeluje z drugimi državami, da se odvrne vsak spor in da se uredi nasprotujoče si želje in zahteve.

Monakovo 28. septembra. Ruski mini-ster Giers odpotoval je danes v Hamburg, od koder pojde v Friedrichsruhe, kamor se je včeraj odpeljal Bismarck.

Carigrad 27. septembra. V kratkem bode tukaj konferenca poslanikov v zadevi Rumelije. Vse vlasti so namreč vsprejele ruski predlog, da se snide konferenca poslanikov v Carigradu.

Solun 27. septembra. Dosedaj se v Make doniji mir nikjer ni motil.

— **Listnica upravnštva.** Gosp. dr. F. Zupančiču v Klatovi. Pod naslovom: „Slovenska Matica“ v Ljubljani.

— **Vspeh zdravilni vspeh.** Vsakršno trganje po hrbtni in udih ter bolečine v členkih vpešno ozdravi ma-zanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Cena ste-klenci 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštnej povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in pod-pisom. 4 (11—7)

Tucl:

27. septembra

Pri vstani: Schrecker z Dunaja. — Bruskovic iz Bu-dimpešte. — Ernst iz Grada. — Pollak z Dunaja. — Dr. Marušić iz Pliberka. — Pri vstani: Breindl z Dunaja. — Meuz iz Trsta. — Obach iz Grada. — Klinger z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. sept.	7. zjutraj	729.31 mm.	14.6° C	sl. svz.	obl.	33.50 mm.
	2. pop.	729.81 mm.	17.4° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	729.99 mm.	16.8° C	sl. jz.	dež.	dežja.
27. sept.	7. zjutraj	729.15 mm.	14.6° C	brezv.	megla	5.00 mm.
	2. pop.	728.66 mm.	22.2° C	m. jz.	obl.	
	9. zvečer	729.15 mm.	17.2° C	sl. jz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 16.3° in 18.2°, za 3.4° in 4.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 95 kr.
Srebrna renta	82 „ 40 „
Zlata renta	109 „ 25 „
5% marená renta	98 „ 70 „
Akcije narodne banke	865 „
Kreditne akcije	282 „ 75 „
London	125 „ 55 „
Napol.	9 „ 95 „
C kr cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 70 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 127 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 170 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 20 „
Ogrska zlata renta 4%	98 „ 20 „
papirna renta 5%	91 „
5% štajerske zemljišče odvez oblig	104 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 115 „ 50 „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115 „ 60 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „
Kreditne srečke	100 gld 175 „ 25 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 98 „
Tramway-društ. velj. 170 gld a v	185 „ 50 „

V deželnej redutnej dvorani v Ljubljani

bode v četrtek 1. oktobra 1885 zvečer ob 7 1/2. uri

dal

MR. STUART CUMBERLAND,

svetovnoslavni čitatelj mislij,

(567—1)

poslednjo predstavo v Evropi.

2. oktobra odpotuje mr. Cumberland skozi Trst v Indijo. — Ponavljal bode sloveče eksperimente, katere je izvajal na Dvoru na Dunaji pred c. kr. Visokostmi cesarjevičem Rudolfom in cesarično Stefanijo. Cena sedežem: Reserviran sedež 2 gld., nereserviran 1 gld., na galeriji 50 kr. Ustopnice se dobé pri **KAROLU TILL-u** v špitalskih ulicah in pri kasi zvečer.

Vodstvo deželne kranjske vinarske šole na Slapu pri Vipavi prodaja prav po ceni še prav dobro ohranjen (563—1)

stroj za rezanico rezati.

Deček lepega vedenja,

ne manj nego 14 let star, kateri se želi v pekarni vrlo dobro izučiti, vsprejme se pod jako ugodnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljejo z naslovom: **Janez P. yer v Wolfsberg-u (Koroško).** (565—1)

Poštni in telegrafični opravniki

z jako dobrimi spričevali išče službe. — Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (566—1)

Tinktura za kurja očesa.

Najboljše in najgotovše sredstvo zoper kurja očesa in zoper trdo kožo na nogi. Ima to prednost, da se s to tinkturo kar s penzeljčkom pomaže bolni del na nogi. V kratkem času odpravi ista brez bolečin vsakotero trdino z bolnih delov na nogi. Stekleničica z rabilnim navodom in penzeljem vred velja 40 kr. (408—12)

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo:

„LEKARNA TRNKOCZY“ zraven rotovža v Ljubljani.

Velika partija 1 (788—113)

ostankov suknja

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnej povzetji, ostanek po 5 gld.

Storch v Brnu.

ne dopadalo, se more zamenjati. proti pošiljavi marke za 10 kr.

Vajenec

vsprejme se takoj pri

(564)

glavnem zastopni banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 254 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenev, poslovenil M. Mäloerh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat. nomina umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal J. J. Bož. — Prešern, Prešern ali Prešeren, spisal F. Levstič. — Telečja pečenska novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiaveili, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — T. živo z grozden na Ruske n, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja . . . 25 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, živina povest, spisal J. Jurčič. Velja . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja . . . 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.